
Kyrkomötet
Ekumenikutskottets betänkande 2021:7

Nätverk för mission

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2021:51, där motionärerna föreslår att kyrkostyrelsen ska ta initiativ till ett nätverk som inventerar och sammanställer erfarenheter av evangelisation bland muslimer. Utskottet anser att *Support migration* och andra resursbanker som finns redan tillhandahåller värdefulla erfarenheter och material. Utskottet uppfattar inte heller att framgångsrika nätverk kan beslutas från nationell nivå. Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen.

Till betänkandet finns ett särskilt yttrande.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:51.

Motionens förslag

Motion 2021:51 av Elisabeth Sandlund m.fl., Nätverk för mission

Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att ta initiativ till ett nätverk för anställda och frivilliga i kyrkan som arbetar med evangelisation bland muslimer i syfte att inventera och sammanställa erfarenheter i en resursbank.

Yttrande från läronämnden

Läronämnden har yttrat sig över motion 2021:51 i Ln 2021:5y, *bilaga*.

Bakgrund

I 2 kap. 1 § kyrkoordningen regleras församlingens uppgifter. I det första stycket anges att församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Det svenska samhället, i vilket denna uppgift ska fullgöras, är en mångkulturell och mångreligiös kontext. Uppgiften måste därför fullgöras under hänsynstagande också till interkulturella och interreligiösa aspekter. Bland dokument som bidrar med vägledning kan följande nämnas.

Biskopsbrevet *De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös kontext*

I biskopsbrevet *De kyrkliga handlingarna i en mångreligiös text*, som 2019 utkom i reviderad upplaga, uttrycker Svenska kyrkans biskopar en missionsteologisk grundhållning bland annat genom följande:

Centralt i kristen tro är att kyrkan är kallad och sänd att dela Guds omsorg om hela världen, Guds mission: vår delaktighet i Guds strävan att göra skapelsen hel i alla dess relationer. I ljuset av evangeliet kan vi förstå kyrkans och församlingens sändning som en fortsättning på Jesu sändning: att tjäna, att förkunna evangelium, att befria, att i ord och handling vittna om Gud som skapar och upprättar, att hela och bota, att ge liv, fred och försoning. I mötet med människor av annan tro är det viktigt att inte utnyttja medmänniskans utsatthet för att ”vinna över” den andre till den kristna bekännelsen. [...] Samtidigt som kyrkan ska undvika att utnyttja medmänniskans utsatthet, är det viktigt att alltid vara tydlig med evangeliet om Jesus Kristus. Bekännelsen till den uppståndne är kyrkans hjärtpunkt. När öppenheten för den andre leder till otydlighet om den egna bekännelsen, är båda parter förlorare.

Biskopsbrevet erkänner i avsnittet ”en god relation till andra trossamfund”

en spänning, men inte en motsättning, mellan vittnesbörd och dialog. I det ekumeniska dokumentet *Kristet vittnesbörd i en mångreligiös värld* (2011), som antagits av såväl Kyrkornas världsråd som Påvliga Rådet för Interreligiös Dialog och Evangeliska Världsalliansen, är utgångspunkten att kristna med glädje ska följa uppmaningen ”(var) [...] alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Men gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak” (1 Petr. 3:15–16). Dokumentet uppmanar också till respekt och solidaritet med människor av annan tro. Syftet med dialog och samarbete med människor av annan tro är inte konversion. Varje ärligt samtal innehåller dock ett vittnesbörd om den egna troserfarenheten, och om någon vill bli kristen ska det finnas en tydlig väg att gå, där kyrkan erbjuder undervisning och dop. Konversionen kan givetvis gå i andra riktningen – och då får vi respektera den som valt en annan tro.

Charta Oecumenica

Dokumentet *Charta Oecumenica*, överlämnat till Europas kristenhet 2001 och framtaget gemensamt av romerska katoliker, ortodoxa, anglikaner, gammalkatoliker, lutheraner och reformerta, säger om kyrkornas gemensamma ”viktigaste uppgift [...] att i ord och handling tillsammans förkunna evangeliet till alla människors frälsning” att denna innefattar

– att tillerkänna varje människa friheten att utifrån sitt eget samvete välja religiös och kyrklig tillhörighet. Ingen får drivas till att konvertera genom moralisk påtryckning eller materiella fördelar. Ingen som av fri vilja konverterar får heller hindras att göra så.

Om relationerna till islam står i *Charta Oecumenica* följande:

Vi vill intensifiera umgänget mellan kristna och muslimer och kristen-muslims dialog på alla nivåer. Särskilt vill vi uppmuntra till samtal om tro på den ende Guden och om förståelse av mänskliga rättigheter.

Vi förbinder oss

– att möta muslimer med respekt,
– att samarbeta med muslimer i gemensamma angelägenheter.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Frågor om mission har behandlats i kyrkomötet vid ett flertal tillfällen på senare år. Kyrkolivsutskottets betänkande 2018:5 redovisar behandlingen av ett drygt tjugotal motioner sedan 2009 med huvudinriktning mission i Sverige. Det senaste tillfället var för tre år sedan då det hade inkommit två motioner i ämnet.

I den ena motionen, 2018:58, föreslogs att kyrkostyrelsen skulle få i uppdrag att kartlägga hur församlingsinstruktioner beskriver och församlingar fullgör missionsuppdraget, redovisa goda exempel och utifrån dessa utarbeta förslag på missionsstrategier som hjälper människor komma till tro på Jesus och leva i kristen gemenskap. Kyrkolivsutskottet konstaterade att ansvaret ligger på församlingarna, som har mission som en del av sin grundläggande uppgift och uttryckte osäkerhet kring huruvida efterfrågad kartläggning skulle nå avsedd effekt. Utskottet hänvisade också till pågående verksamhet i programmet Lärande och undervisning, som utifrån sin utgångspunkt i undervisning också berör andra perspektiv, inte minst mission. Utskottet föreslog därför att motionen skulle avslås vilket också blev kyrkomötets beslut.

I den andra motionen, 2018:59, föreslogs att kyrkostyrelsen skulle utreda hur befintliga och nya missionsinsatser skulle kunna implementeras i utanförskapsområdet och områden med hög invandring och att pengar skulle avsättas för en samlad nationell insats. Kyrkolivsutskottet föreslog att motionen skulle avslås och hänvisade till kyrkomötets beslut KmSkr 2016:21 om att uppdra till kyrkostyrelsen att utarbeta strategier för mission och undervisning av invandrare. Kyrkomötet beslutade enligt utskottets förslag.

I skrivelsen KsSkr 2018:3 redovisar kyrkostyrelsen att kyrkomötets skrivelse 2016:21 slutbehandlats genom att stödfunktionen Support migration, som finns tillgänglig för församlingarna via Svenska kyrkans intranät, innehåller material med olika relevanta perspektiv.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2021:51.

I likhet med De Ungas Kyrkomöte avvisar utskottet motionens ensidiga inriktning på muslimer, vilken utskottet finner problematisk. De resursbanker som finns (hemsidorna internwww.svenskakyrkan.se/supportmigration, <https://www.svenskakyrkan.se/asyl> sokande-konvertiter och utgivet material från *Framtiden bor hos oss*) tillhandahåller redan värdefulla erfarenheter och material. Även om resursbankerna kan behöva uppdateras är det inte motiverat att starta nya. Utskottets erfarenhet är dessutom att fungerande nätverk i första hand skapas på gräsrotsnivå.

Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motion 2021:51.

På ekumenikutskottets vägnar

Katarina Glas, ordförande

Magnus Evertsson, sekreterare

Beslutande: Katarina Glas, ordförande, Gun Eriksson, Agneta Brendt, Klas Corbelius, Christian Bonde, Celina Falk, Stig Axelsson, Niklas Larsson, Jan Wahn, Marcus Lagerroos, Jerker Schmidt, Madelaine Erlandsson, Anders Nihlgård, Anders Novak och Anki Erdmann.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Erik Vikström, Veronica Litström, Britas Lennart Eriksson, Roland Samuelsson, Lars Rande, Erik Ringheim, Malin Attervåg, Inger Fredriksson, Gunilla Eldebro och Birgitta Axelsson Edström.

Biskop Sören Dalevi har deltagit i utskottets överläggningar.

Särskilt yttrande

Jag vill tillägga följande särskilda yttrande till motionen. Det är positivt att Svenska kyrkans medlemmar och anställda ägnar sig åt mission och evangelisation. Att samla erfarenheter i en resursbank kan vara en god källa. Utifrån vad Bibeln anger "Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar" borde dock denna avgränsning inte göras endast till muslimer som redan är gudstroende.

Därför bör i stället det glada budskapet om Jesus erbjudas hela det svenska folket i både lokalsamhället som i övriga landet.

Marcus Lagerroos

Religionsdialog och mission

Läronämndens yttrande över motionerna 2021:15, 2021:23, 2021:29, 2021:44 och 2021:51

Kristna tror på en treenig Gud: skapare, frälsare och livgivare.

De apostoliska, nicenska och athanasianska trosbekännelserna inleds alla med tron på en enda Gud, som har skapat himmel och jord. Därför är det angeläget för kristna att föra dialog med gudstillbedjare i olika traditioner.

Bekännelsen till Jesus Kristus är kyrkans hjärtpunkt. Kristnas kallelse är att göra honom känd, trodd och älskad. När trosbekännelsen beskriver Sonen som ”av samma väsen som Fadern” säger detta att tron på Jesus Kristus är förbunden med tron på Gud som skapare av alla människor.

Den heliga Anden kan ge sig till känna även i andra religiösa traditioner. Därför mognar Andens frukter (Galaterbrevet 5:22–23) också utanför kyrkans sammanhang. Samtidigt finns det anledning att vara vaksam, eftersom det finns livsfientlig religiositet både i och utanför kristna sammanhang.

Utvecklingen i Svenska kyrkan när det gäller relationen mellan mission och dialog är en del av en bred rörelse i den globala kristenheten som syftar till att förena kärleken till Kristus med tron på Gud som skapat alla människor.

Detta betonas exempelvis i det internationella ekumeniska dokumentet *Charta Oecumenica*, undertecknat av företrädare för de stora kyrkofamiljerna i Konferensen för europeiska kyrkor (KEK) och Romersk-katolska kyrkan genom Europeiska biskopskonferensernas råd (CCEE):

Vi förbinder oss

- att erkänna människors och grupper religions- och samvetsfrihet och verka för att de såväl individuellt som gemensamt, privat som offentligt, får utöva sin religion eller livsåskådning inom ramen för gällande rättsregler,
- att vara öppna för samtal med alla människor av god vilja, att fullgöra gemensamma angelägenheter tillsammans med dem och vittna för dem om den kristna tron.

Begreppet ”mission” har använts på olika sätt i historien. I sitt yttrande Ln 2018:3y med hänvisning till Ln 2014:8y skriver läronämnden:

Kyrkan är redskap för Guds sändning som tar sig uttryck i församlingens uppdrag att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas. Detta är grunden för den missionsstrategi som ska förverkligas i varje församling och som tydliggörs i församlingsinstruktionen. Den utarbetas i samspel mellan stiftet och de lokala pastorala områdena.

Ordet mission har använts på olika sätt i kyrkans tradition. Mission kan beskrivas som uppdraget att delta i Guds mission, Guds verk i världen (*Missio Dei*). Ordet mission kan också användas om det mer specifika uppdraget att göra Jesus Kristus känd, trodd och älskad.

Det behöver alltså inte föreligga någon motsättning mellan att förkunna evangeliet om Kristus och att bejaka religionsdialog. ”En sådan dialog är inte bara förenlig med Svenska kyrkans tro, bekännelse och lära, utan även ett sätt att ge uttryck åt denna tro.” (Ln 2011:9y)

Uppsala den 27 augusti 2021

På läronämndens vägnar

Antje Jackelén, ordförande

Cristina Grenholm, sekreterare

Närvarande: Ärkebiskop Antje Jackelén, ordförande, biskop Karin Johannesson, biskop Martin Modéus, biskop Åke Bonnier, biskop Johan Dalman, biskop Mikael Mogren, biskop Fredrik Modéus, biskop Johan Tyrberg, biskop Susanne Rappmann, biskop Sören Dalevi, biskop Eva Nordung Byström, biskop Thomas Petersson, biskop Andreas Holmberg, Marta Axner Ims, Teresa Callewaert, Göran Eidevall, Eva-Lotta Grantén, Håkan Möller, Jesper Svartvik och Mikael Winninge.